

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1989-1990**

19 JUNI 1990

**Ontwerp van wet tot wijziging van
artikel 81 van het Gerechtelijk Wetboek**

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
JUSTITIE UITGEBRACHT
DOOR MEVR. TRUFFAUT**

De Commissie voor de Justitie heeft dit ontwerp besproken tijdens haar vergadering van 8 mei 1990.

I. Inleidende uiteenzetting van de Minister

De Minister herinnert er eerst aan dat volgens het Gerechtelijk Wetboek de arbeidsrechtbank bevoegd is voor de geschillen betreffende het sociaal statuut van de zelfstandigen (art. 581 van het Gerechtelijk Wetboek).

Artikel 81, zevende lid, bepaalt dat de rechtbank in dit geval bestaat uit twee beroepsmagistraten en een rechter in sociale zaken die als zelfstandige benoemd is.

De artikelen 198 en 199 van het Gerechtelijk Wetboek tenslotte bepalen dat de Koning die magistraten in sociale zaken benoemt op voordracht van de

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: de heren Lallemand, voorzitter; Arts, Baert, Barzin, Cooreman, mevr. Delruelle-Ghobert, de heren de Seny, Erdman, Henrion, Pataer, Stroobant, Suykerbuyk, Van Rompaey, Verhaegen en mevr. Truffaut, rapporteur.
2. Plaatsvervangers: mevr. Staels-Dompas en de heer Van Nevel.
3. Andere senatoren: de heer Hatry en mevr. Harnie.

R. A 14961*Zie:***Gedr. St. van de Senaat:**

881-1 (1989-1990).

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1989-1990**

19 JUIN 1990

**Projet de loi modifiant
l'article 81 du Code judiciaire**

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR Mme TRUFFAUT**

La Commission de la Justice a examiné le présent projet lors de sa réunion du 8 mai 1990.

I. Exposé introductif du Ministre

Le Ministre rappelle tout d'abord que le Code judiciaire a donné compétence au tribunal du travail pour les litiges concernant le statut social des travailleurs indépendants (art. 581 du C.J.).

L'article 81, alinéa 7, précise quant à lui que dans ce cas, le tribunal sera composé de deux magistrats professionnels et d'un juge social nommé au titre de travailleur indépendant.

Enfin, les articles 198 et 199 du Code judiciaire stipulent que le Roi nomme ces magistrats sociaux sur proposition du Ministre qui les a les Classes moyen-

Ont participé aux travaux de la Commission:

1. Membres effectifs: MM. Lallemand, président; Arts, Baert, Barzin, Cooreman, Mme Delruelle-Ghobert, MM. de Seny, Erdman, Henrion, Pataer, Stroobant, Suykerbuyk, Van Rompaey, Verhaegen et Mme Truffaut, rapporteur.
2. Membres suppléants: Mme Staels-Dompas et M. Van Nevel.
3. Autre sénateur: M. Hatry et Mme Harnie.

R. A 14961*Voir:***Document du Sénat:**

881-1 (1989-1990).

Minister die bevoegd is voor de Middenstand. Zij worden voorgedragen door de representatieve organisaties van zelfstandigen. Die voordrachten moeten plaatshebben binnen drie maanden na het verzoek dat de Minister tot hen richt (art. 201).

De Minister wijst er daarenboven op dat het wetsontwerp in de Ministerraad op 28 april 1989 werd goedgekeurd en daarna overgezonden aan de Raad van State, die een advies heeft uitgebracht op 2 juni 1989.

Het ontwerp werd vervolgens besproken en aangenomen door de Kamer die het aan de Senaat heeft overgezonden op 1 februari 1990.

Volgens de ontwerptekst zal de arbeidsrechtbank, voor de bedoelde aangelegenheden, bestaan uit een beroepsmagistraat die de kamer voorziet en twee rechters in sociale zaken die benoemd zijn als zelfstandigen.

Dit systeem biedt twee voordelen:

1. Er komt een beroepsrechter vrij die bijkomende terechtzittingen kan voorzitten. Het ontwerp is ontegensprekelijk een belangrijke factor in de strijd tegen de gerechtelijke achterstand.

2. De rechtzoekende zelfstandigen zullen zich kunnen wenden tot een rechtscollège dat vergelijkbaar is met het rechtscollège bevoegd voor de andere categorieën van werknemers, daar er slechts een enkele beroepsmagistraat zitting in heeft.

De budgettaire weerslag van het ontwerp is vrijwel *nihil* voor het departement. Dat is zo omdat een rechter in sociale zaken slechts 500 frank per zitting ontvangt; daarvan moet 10 pct. voorheffing worden afgetrokken.

Bij wijze van voorbeeld, het presentiegeld dat aan alle rechters en raadsheren in sociale zaken samen wordt toegekend (daaronder begrepen de arbeiders, bedienden en werkgevers) bedroeg:

a) 24 293 258 frank in 1987 (begroting: 25 000 000);

b) 22 950 392 frank in 1988 (begroting 23 000 000) (post 12.01.02 van Afdeling 56).

II. Bespreking

Een lid onderstreept dat zowel in de memorie van toelichting als in het verslag van de Kamer gezegd wordt dat het voorstel om de beroepsmagistraat te vervangen aansluit bij het voornemen dat bij het opstellen van het Gerechtelijk Wetboek, ten aanzien van artikel 81 te kennen werd gegeven, nl. om de vertegenwoordiging van de zelfstandigen te herzien als gevolg van een ontwikkeling van de sociale wetgeving.

nes dans ses attributions. Ils sont présentés par les organisations représentatives de travailleurs indépendants. Ces propositions sont faites dans les trois mois de la demande. (art. 201.)

Le Ministre souligne en outre qu'après son adoption en Conseil des Ministres, le 28 avril 1989, le projet de loi a été transmis au Conseil d'Etat, qui a rendu son avis le 2 juin 1989.

Le projet a ensuite été examiné et adopté par la Chambre qui l'a transmis au Sénat le 1^{er} février 1990.

Selon le texte proposé, la composition du tribunal du travail serait, dans la matière considérée, fixée à un magistrat professionnel présidant la chambre et deux juges sociaux travailleurs indépendants.

L'intérêt de ce système est double:

1. On libère un juge professionnel pour tenir une audience supplémentaire. Le projet est incontestablement un facteur de lutte contre l'arriéré judiciaire.

2. Les travailleurs indépendants justiciables se présenteront devant une juridiction comparable à celle qui est compétente pour les autres catégories de travailleurs, composée d'un seul magistrat de carrière.

Quant à l'incidence budgétaire du projet, elle est quasi nulle pour le département. Il en est ainsi parce qu'un juge social ne touche que 500 francs par audience; il faut déduire 10 p.c. de précompte.

A titre d'exemple, les jetons de présence alloués à l'ensemble des juges et conseillers sociaux (y compris les ouvriers, employés et employeurs) furent:

a) 24 293 258 francs en 1987 (budget: 25 000 000);

b) 22 950 392 francs en 1988 (Budget: 23 000 000) (poste 12.01.02 de la Section 56).

II. Discussion

Un membre souligne que, tant dans l'exposé des motifs que dans le rapport de la Chambre, il est dit que la proposition de remplacer le magistrat de carrière répond à l'intention énoncée, lors de l'établissement du Code judiciaire, à propos de l'article 81, de revoir la représentation des indépendants, à la suite d'une évolution de la législation sociale.

Spreker verklaart niet goed te begrijpen welke ontwikkeling ten grondslag ligt van de nu voorgestelde wijziging, afgezien uiteraard van het bestaan van een aanzienlijke achterstand bij de gerechten.

De Minister antwoordt dat het doorslaggevende argument in dit geval geweest is de wil om vertrouwen te schenken aan magistraten die, hoewel zij rechter zijn in sociale zaken, als even onafhankelijk als de andere magistraten moeten worden beschouwd en dus in staat zijn geschillen te beslechten die momenteel worden behandeld door twee beroepsrechters. Het feit dat de aanwezigheid van twee beroepsrechters wordt voorgeschreven, lijkt eveneens onverantwoord, gelet op de huidige omvang van de gerechtelijke achterstand.

De «ontwikkeling van de sociale wetgeving» waarvan sprake is, moet dus veeleer worden geïnterpreteerd als een toegenomen aanwezigheid van de zelfstandigen in zaken die op het sociaal recht betrekking hebben.

III. Stemming

Het enig artikel van het ontwerp wordt aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

Dit rapport is goedgekeurd met eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

De Rapporteur,
F. TRUFFAUT.

De Voorzitter,
R. LALLEMAND.

L'intervenant déclare ne pas saisir exactement quelle est cette évolution qui justifierait la modification actuellement proposée, abstraction faite, bien évidemment, de l'existence d'un important arriéré judiciaire.

Le Ministre répond que l'élément déterminant a été, en l'occurrence, la volonté de faire confiance à des magistrats qui, quoique sociaux, doivent être considérés comme aussi indépendants que les autres, pour trancher des litiges actuellement traités par deux juges professionnels. Le fait d'imposer la présence de deux magistrats professionnels paraissait également injustifié, au regard de l'ampleur de l'arriéré judiciaire actuel.

Le «développement de la législation sociale» en question doit donc plutôt s'entendre de la présence accrue des indépendants en matière de droit social.

III. Vote

L'article unique du projet est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 13 membres présents.

Le Rapporteur,
F. TRUFFAUT.

Le Président,
R. LALLEMAND.